36 de ani
BURSA
ZIARUL OAMENILOR DE AFACERI
presă independentă

Joi, 12 noiembrie 2026, nr. 216 (8211), anul XXXVI
12 pagini

■ Nicuşor Dan - un preşedinte care se îndepărtează de cetăţeni PAGINA 3
■ Robert Anghel, Salt Bank: "Există un macrotrend privind modul în care oamenii acumulează avere" PAGINA 4
■ Titlurile în euro au atras aproape 80% din subscrierile în oferta Fidelis PAGINA 8
■ AROBS Transilvania Software - ciclul de achiziţii se închide, urmează testul marjei PAGINA 9
■ Costurile tratării diabetului au depăşit 3,3 miliarde lei, în creştere cu 59% în cinci ani PAGINA 10
■ COP31: Absenţa marilor puteri europene slăbeşte reprezentarea politică PAGINA 10
■ UEFA şi Comisia Europeană îşi consolidează parteneriatul şi susţin modelul fotbalistic de pe continent PAGINA 10

GRAM AUR = 624,8208 RON | FRANC ELVEŢIAN = 5,7879RON | EURO = 5,3460 RON | DOLAR = 4,7991 RON

Preţul cerut de Putin pentru pacea în Ucraina: o nouă ordine de securitate în Europa

Sursa: X / Office of the UAE Minister of Foreign Affairs

SUA, Rusia şi Ucraina au încheiat negocierile de pace de la Abu Dhabi cu promisiunea unui schimb masiv de prizonieri, dar fără armistiţiu, fără un compromis privind Donbasul şi fără garanţii de securitate pentru Kiev. În timpce Washingtonul pregăteşte noi discuţii cu Vladimir Putin şi Volodimir Zelenski, Moscova încearcă să transforme războiul din Ucraina într-o negociere asupra întregii arhitecturi de securitate a Europei. Pentru România, miza este uriaşă: nu doar oprirea războiului de la graniţele NATO, ci şi condiţiile în care Rusia ar putea încerca să limiteze prezenţa militară occidentală pe flancul estic.

Negocierile de pace dintre Rusia, Ucraina şi Statele Unite, desfăşurate în ultimele două zile, la Abu Dhabi, au produs un rezultat concret, dar au lăsat nerezolvată problema care poate decide viitorul continentului: cine stabileşte regulile de securitate ale Europei şi cât influenţă va avea Moscova asupra deciziilor militare ale statelor aflate în vecinătatea sa.

După două zile de discuţii, Vladimir Medinski, şeful delegaţiei ruse, a anunţat, citat de TASS, un acord de principiu pentru un schimb de prizonieri de amploare. Este un rezultat important pentru militarii aflaţi în captivitate şi pentru familiile lor. Dar, dincolo de această înţelegere umanitară, nu a fost anunţat niciun acord privind încetarea focului, nicio concesie teritorială şi niciun mecanism definitiv care să împiedice reluarea războiului.

În schimb, potrivit Politico şi Ukrinform, Moscova a adus în prim-plan o revendicare mult mai amplă decât controlul teritoriilor ucrainene: negocierea unei noi arhitecturi europene de securitate. Cu alte cuvinte, Rusia nu urmăreşte doar să obţină un rezultat în Ucraina, ci încearcă să introducă în discuţie şi regulile după care NATO şi statele europene îşi organizează apărarea.

Practic, acesta a fost scopul strategic al Rusiei la negocierile de la Abu Dhabi. Schimbul de prizonieri poate fi primul rezultat vizibil al negocierilor, dar adevărata confruntare diplomatică priveşte teritoriile ucrainene, garanţiile de securitate şi viitorul raporturilor dintre Rusia şi Occident.

Un schimb de prizonieri, în timp ce războiul continuă

Vladimir Medinski a anunţat că Rusia şi Ucraina au convenit, în principiu, organizarea unui schimb masiv de prizonieri. Jared Kushner, unul dintre principalii negociatori americani, a confirmat înţelegerea şi a vorbit despre perspectiva celui mai amplu schimb umanitar de acest fel, precizând că numărul persoanelor eliberate urmează să fie stabilit. Înaintea reuniunii au fost vehiculate formule de 1.000 de prizonieri contra 1.000 şi chiar 1.500 contra 1.500. Niciuna nu a fost stabilită definitiv în declaraţiile publice de la încheierea negocierilor. Generalul rus Aleksandr Zorin a avansat un termen posibil de două-trei săptămâni pentru realizarea schimbului, după clarificarea procedurilor.

Este un rezultat care nu trebuie minimalizat. Pentru oamenii aflaţi în captivitate, un asemenea acord poate însemna diferenţa dintre întoarcerea acasă şi continuarea detenţiei. Dar este, în acelaşi timp, un rezultat care nu trebuie supralicitat politic. Schimburile de prizonieri au mai fost posibile şi în perioade în care negocierile de pace erau complet blocate.

Mai mult, reuniunea de la Abu Dhabi s-a desfăşurat fără ca ostilităţile să înceteze măcar temporar. Potrivit datelor publicate de ABC News, în noaptea dintre cele două zile de negocieri, Rusia şi Ucraina au continuat atacurile cu drone asupra teritoriilor adversarului. Autorităţile ruse au raportat un atac asupra portului Ust-Luga, unul dintre punctele importante ale exporturilor energetice ruseşti de la Marea Baltică. În Ucraina, loviturile ruseşti au provocat noi distrugeri şi victime civile.

Imaginea este grăitoare: la Abu Dhabi se discutau eliberarea prizonierilor şi garanţiile de securitate, în timp ce, la mii de kilometri distanţă, dronele continuau să lovească infrastructura şi oraşele.

Care erau poziţiile la startul negocierilor?

Această contradicţie spune multe despre poziţiile cu care cele două tabere au intrat la negocieri. Rusia controla aproximativ o cincime din teritoriul Ucrainei, inclusiv Crimeea şi întinse zone din estul şi sudul ţării, potrivit datelor publicate de TAS şi de Institutul pentru Studiul Războiului (ISW). Federaţia Rusă deţinea un avantaj teritorial incontestabil, dar nu reuşise să transforme superioritatea resurselor sale într-o victorie militară decisivă. Înaintarea terestră încetinise, iar ofensiva continua să consume oameni, echipamente şi resurse financiare considerabile.

GHEORGHE IORGOVEANU

(continuare în pagina 8)

De ce scad acţiunile companiilor de armament în plin boom al cheltuielilor pentru apărare?

Scăderea acţiunilor companiilor de armament din SUA şi Europa s-a accelerat după câştigarea alegerilor parlamentare din SUA de către Partidul Democrat, pe fondul îngrijorărilor legate de reducerea cheltuielilor militare.

CĂLIN RECHEA

De ce se întâmplă acest lucru şi în UE, unde atât autorităţile de la Bruxelles, cât şi cele naţionale, au anunţat numeroase programe de înarmare şi finanţări de zeci de miliarde de euro? Paradoxul este doar aparent şi poate fi explicat prin analiza unor factori structurali interconectaţi, care acum se manifestă din plin. Unul dintre aceştia este intervalul de timp dintre înregistrarea comenzilor şi înregistrarea veniturilor, care se face la livrarea sistemelor. Deşi războiul din Ucraina şi campania militară din Iran au golit stocurile occidentale, comenzile uriaşe nu s-au tradus în profituri pe termen scurt din cauza incapacităţii fizice de a accelera producţia.

Un rol de seobt l-a avut aici dependenţa producătorilor occidentali de materiile prime şi componentele fabricate în China. Autorităţile europene şi americane tocmai au realizat că deţinerea zăcămintelor este inutilă dacă nu se controlează şi procesul de rafinare şi prelucrare, în condiţiile în care autorităţile de la Beijing au început să condiţioneze exporturile de pământuri rare şi alte tehnologii cu potenţiale utilizări militare încă din 2025, iar din acest an au intensificat restricţiile.

O analiză recentă de la Council on Foreign Relations, "Dismantling China's Supply-Chain Weapon: A Transatlantic Strategy for Critical Materials", încearcă să prezinte o strategie pentru demontarea "armei lanţurilor de aprovizionare" din dotarea Chinei.

Raportul subliniază că peste 70% din activităţile de extracţie şi rafinare pentru 17 dintre cele 34 de materiale critice de semnate de Uniunea Europeană sunt controlate de China, iar contracararea acestei părţihii geo-economice pe supune adoptarea unui cadru coordonat al strategiei transatlantice care să treacă dincolo de măsuri fragmentate, de tipul subvenţiilor sau al măsurilor care vizează anumite sectoare industriale.

(continuare în pagina 4)

Investiţiile private ale SUA în AI sunt de 23 de ori mai mari decât cele din China

● Statele Unite au avut, de departe, în 2025, cele mai mari investiţii în inteligenţa artificială: 285,9 miliarde dolari ● Investiţiile Chinei au fost mult în urmă - 12,4 miliarde dolari, dar cifra reflectă doar sumele private, excluzând alocările guvernamentale

Pe măsură ce capacităţile inteligenţei artificiale (AI) avansează, iar competiţia dintre SUA şi China se intensifică, miliarde de dolari sunt direcţionate către companiile de profil la nivel global. Totuşi, cursa investiţiilor este departe de a fi încheiată. În 2025, SUA au atras investiţii private în AI în valoare de 285,9 miliarde de dolari – o sumă de peste 23 de ori mai mare decât totalul înregistrat de China, conform visualcapitalist.com.

Sursa citată prezintă clasamentul ţărilor care atrag cele mai mari finanţări, pe fondul accelerării expansiunii globale a inteligenţei artificiale, în baza indicelui Stanford AI. Cifrele reflectă investiţiile private - precum capitalul de risc (venture capital) sau fondurile de capital privat (private equity) - direcţionate către companii din domeniul inteligenţei artificiale care au primit finanţări de peste 1,5 milioane de dolari începând cu anul 2013.

SUA au o cotă de 85% din totalul fondurilor private alocate AI

SUA se află pe primul loc în clasament, deţinând o cotă impresionantă de 85% din totalul de 336 de miliarde de dolari investiţi la nivel internaţional în 2025 în AI. Mai mult de jumătate din investiţiile private din SUA au fost direcţionate către sectorul AI generativ (inteligenţa artificială generativă sau GenAI). Conform Microsoft, aceasta este o ramură a inteligenţei artificiale care poate crea conţinut nou şi original - precum text, imagini, muzică, video, cod de programare şi audio - învăţând tipare şi relaţii din volume uriaşe de date existente.

A.V.

(continuare în pagina 12)

Anthropic mizează pe o evaluare de aproximativ 1,4 trilioane de dolari, după listarea pe bursă

Anthropic, compania care dezvoltă chatbotul Claude, se pregăteşte pentru una dintre cele mai mari listări bursiere din istorie, operaţiune care ar putea evalua compania la aproximativ 1,4 trilioane de dolari, subnivelul anticipat de o parte dintre investitori, relatează Reuters.

Conform sursei citate, oferta publică iniţială va constitui un test important pentru încrederea pieţei americane în perspectivele industriei inteligenţei artificiale, după mai mulţi ani în care entuziasmul pentru această tehnologie a atras investiţii masive şi a contribuit la atingerea unor maxime istorice pe Wall Street.

Compania începe prezentările destinate potenţialilor investitori, într-un moment în care sectorul tehnologic traversează o perioadă de volatilitate, iar participanţi la piaţă devin tot mai preocupaţi de capacitatea companiilor de inteligenţă artificială de a transforma cheltuielile uriaşe în venituri şi profituri sustenabile.

Acţionarii Anthropic au decis să continue procesul de listare în pofida recentelor scăderi înregistrate de acţiunile companiilor tehnologice. Corecţiile au fost alimentate de îndoielile privind rentabilitatea investiţiilor în infrastructura AI, în condiţiile unor costuri ridicate de finanţare şi ale creşterii gradului de îndatorare.

Potrivit documentelor depuse pentru listare, Anthropic şi o parte dintre acţionarii existenţi intenţionează să atragă până la 64,4 miliarde de dolari prin vânzarea a 82,5 de milioane de acţiuni, la un preţ cuprins între 70 şi 78 de dolari pe titlu.

Debutul tranzacţionării pe piaţa Nasdaq este programat pentru 19 noiembrie, sub simbolul bursier „ANT".

Separat, compania urmează să obţină încă 26 de miliarde de dolari printr-un plasament privat destinat unor investitori strategici, printre care Google, parte a grupului Alphabet, Nvidia şi Advanced Micro Devices (AMD). Directorul general al Nvidia este vizat de o investigaţie referitoare la relaţia sa cu o femeie suspectată de activităţi de spionaj în favoarea Chinei.

Includând plasamentul privat, operaţiunea ar putea aduce Anthropic până la 90,4 miliarde de dolari.

SABIN S. BRANDIBURU

(continuare în pagina 12)